

POSTANOWIENIE

Dnia 16 stycznia 2018 r.

Sąd Rejonowy Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu Wydział V Cywilny w składzie:

Przewodniczący: SSR Lidia Mierzyńska

Protokolant: Magdalena Waligóra

po rozpoznaniu w dniu 16 stycznia 2018 r. w Poznaniu,

na rozprawie

sprawy z wniosku:

P. S.

przy uczestnictwie

(...) Bank S.A. z siedzibą w W., J. S.

o zatwierdzenie uchylenia się od skutków prawnych niezachowania terminu do przyjęcia z dobrodziejstwem inwentarza spadku po Z. S., zmarłym w dniu 16 listopada 2013 r. w P.

postanawia:

1. oddalić wniosek, uznając, że wnioskodawca P. S. złożył w dniu 29 lipca 2016 r. przed notariuszem M. K. w Kancelarii Notarialnej w G. przy ul. (...) -go M. nr 42 (Rep. A nr 3399/2016) oświadczenie o przyjęciu z dobrodziejstwem inwentarza spadku po Z. S. z zachowaniem terminu określonego w art. 1015 § 1 Kodeksu cywilnego,
2. kosztami postępowania obciążyć wnioskodawcę w zakresie poniesionym.

SSR Lidia Mierzyńska

UZASADNIENIE

Wnioskiem złożonym dnia 07 listopada 2016 r. P. S. wniósł o zatwierdzenie uchylenia się od skutków prawnych niezłożenia przez niego w terminie oświadczenia o przyjęciu z dobrodziejstwem inwentarza spadku po Z. S., zmarłym w dniu 16 listopada 2013 r.

W uzasadnieniu wnioskodawca wskazał, że jest spadkobiercą ustawowym Z. S., który był jego ojcem. Przez ostatnie 37 lat, od czasu rozvodu rodziców, nie utrzymywał z nim żadnego kontaktu, również z powodu czynów karalnych, jakich Z. S. dopuszczał się wobec członków rodziny. Z. S. nie interesował się synem i nie łożył na jego utrzymanie. Z uwagi na brak kontaktu z ojcem oraz jego rodziną, wnioskodawca nie miał wiedzy o jego śmierci, nie był obecny na jego pogrzebie. Nadto wnioskodawca podkreślił, że centrum jego spraw życiowych do 2001 r. znajdowało się w M., od 2001 r. przez 9 lat przebywał w Australii, a w 2010 r. wyjechał na stałe do Norwegii, gdzie założył rodzinę i pracuje. O otwarciu spadku dowiedział się dopiero z chwilą powzięcia informacji o postępowaniu sądowym prowadzonym przez Sąd Rejonowy Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu, sygn. akt (...). Podniósł, że niezłożenie stosownego oświadczenia w terminie 6 miesięcy od dnia śmierci Z. S. wynikało z braku wiedzy o jego zgonie.

Uczestnicy postępowania (...) Bank S.A. z siedzibą w W. i J. S. nie zajęli stanowiska w sprawie.

Na rozprawie w dniu 10 lutego 2017 r. wnioskodawca P. S. oświadczył, że uchyla się od skutków prawnych niezłożenia w terminie oświadczenia o przyjęciu spadku z dobrodziejstwem inwentarza po Z. S.. Nadto oświadczył, że oświadczenie o przyjęciu spadku po Z. S. z dobrodziejstwem inwentarza złożył w dniu 29 lipca 2016 roku przed notariuszem M. K..

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 16 listopada 2013 r. w P. zmarł Z. S., ostatnio stale zamieszkały w P..

okoliczność bezsporna, a nadto dowód: skrócony odpis aktu zgonu Z. S. – k. 5 akt V Ns 854/16,

Wnioskodawca P. S. (ur. (...)) jest synem Z. S..

Z. S. z chwilą rozvodu z R. B. (matką wnioskodawcy) i wyprowadzenia się z domu, zerwał wszelkie kontakty z byłą żoną i wnioskodawcą, który wówczas miał 4 lata. Wnioskodawca również nie szukał ojca i nie próbował nawiązać kontaktu z nim, ani z jego rodziną.

Wnioskodawca pod adresem (...) nie mieszka od 15 lat. W wieku 21 lat wyjechał do Australii, gdzie przebywał 9 lat, następnie wrócił na kilka miesięcy do Polski, a od 5 lat mieszka na stałe w Norwegii.

dowód: kopia umowy o pracę na czas nieokreślony – k. 6-7, świadectwo rejestracji – k. 8, formularz zatrudnienia (...) k. 9, kopia paszportów wnioskodawcy – k. 10-14, 15-18, 19-25, zeznania wnioskodawcy – k. 38-39, zeznania świadka R. B. – k. 78-79 akt I Cps 102/1 SR w Goleniowie

(...) Bank (...) S.A. z siedzibą w W. wniósł 22 kwietnia 2016 r. (data nadania wniosku) o stwierdzenie, że na podstawie ustawy spadek po Z. S. zmarłym w dniu 16 listopada 2013 r. w P., ostatnio stale zamieszkałym w P., nabył jego syn P. S.. W uzasadnieniu wnioskodawca wskazał, że spadkodawca był jego dłużnikiem z tytułu umowy kredytu restrukturyzacyjnego.

Sprawa została zarejestrowana w Sądzie Rejonowym Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu pod sygn. akt (...).

Odpis wniosku wraz z załącznikami został wysłany 17 czerwca 2016 r. (data nadania) P. S. na adres (...) (...)-(...) M.. Przesyłka powróciła do Sądu po podwójnej awizacji z adnotacją „Zwrot – nie podjęto w terminie”.

Brat wnioskodawcy – M. B., który mieszka pod ww. adresem, skontaktował się z wnioskodawcą, który wówczas przebywał w Japonii i poinformował go, że została skierowana do niego korespondencja sądowa. Z uwagi na zobowiązania zawodowe i rodzinne wnioskodawca mógł przyjechać do Polski w dniu 26 lipca 2016 r. Udał się wtedy do urzędu pocztowego, gdzie został poinformowany, że przesyłka sądowa została zwrócona do nadawcy. Po numerze nadawczym ustalił, że przesyłka została nadana w P.. Po skontaktowaniu się z sądami w Poznaniu ustalił, że Sąd Rejonowy Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu prowadzi sprawę z jego udziałem, z wniosku (...) Bank S.A. o stwierdzenie nabycia spadku po zmarłym Z. S..

Z tą chwilą wnioskodawca dowiedział się o śmierci Z. S..

dowód: wniosek o stwierdzenie nabycia spadku wraz z załącznikami – k. 2-28 akt V C 854/16 SR Nowe Miasto i W. w P., korespondencja sądowa – k. 39 akt V C 854/16 SR Nowe Miasto i W. w P.

W dniu 29 lipca 2016 r. wnioskodawca P. S. złożył przed notariuszem M. K., prowadzącą Kancelarię Notarialną przy ul. (...) M. nr 42 w G., oświadczenie, że przyjmuje z dobrodziejstwem inwentarza spadek po Z. S..

okoliczność bezsporna, a nadto dowód: akt notarialny z dnia 29.07.2016 r. – k. 56-56 v. akt (...)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie powołanych dokumentów oraz ich kserokopii świadczących o istnieniu dokumentów źródłowych tej samej treści. Ich autentyczność nie została zakwestionowana przez żadną ze stron, a Sąd nie znalazł podstaw, by czynić to z urzędu.

Sąd dał wiarę zeznaniom wnioskodawcy P. S. oraz świadka R. B.. Ich relacje były bowiem jasne i konsekwentne, układały się w spójną i logiczną całość, a nadto znajdowały wsparcie w złożonych do akt dokumentach.

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z treścią art. 1015 § 1 i 2 kc (w brzmieniu z chwili otwarcia spadku – 16.11.2013 r.) oświadczenie o przyjęciu lub odrzuceniu spadku może być złożone w ciągu sześciu miesięcy od dnia, w którym spadkobierca dowiedział się o tytule swego powołania. Brak oświadczenia spadkobiercy w powyższym terminie jest jednoznaczny z prostym przyjęciem spadku. Jednakże gdy spadkobiercą jest osoba nie mająca pełnej zdolności do czynności prawnych, brak oświadczenia spadkobiercy w terminie jest równoznaczny z przyjęciem spadku z dobrodziejstwem inwentarza.

W myśl art. 1019 § 1 i 2 kc jeżeli oświadczenie o przyjęciu lub odrzuceniu spadku zostanie złożone pod wpływem błędu lub groźby, stosuje się przepisy o wadach oświadczenia woli z następującymi zmianami: uchylenie się od skutków prawnych oświadczenia powinno nastąpić przed sądem, spadkobierca powinien jednocześnie oświadczyć, czy i jak spadek przyjmuje, czy też go odrzuca. Spadkobierca, który pod wpływem błędu lub groźby nie złożył żadnego oświadczenia w terminie, może w powyższy sposób uchylić się od skutków prawnych niezachowania terminu. Uchylenie się od skutków prawnych oświadczenia o przyjęciu lub o odrzuceniu spadku wymaga zatwierdzenia przez sąd (art. 1019 § 3 kc).

Na gruncie rozpoznawanej sprawy nie spełniła się podstawowa przesłanka zastosowania normy prawnej zawartej w powołanym wyżej przepisie art. 1019 kc. Mianowicie, wnioskodawca, składając przed notariuszem M. K. oświadczenie o przyjęciu z dobrodziejstwem inwentarza spadku po Z. S., nie uchybił terminowi do złożenia tego oświadczenia. O tytule powołania do spadku – zgonie Z. S., wnioskodawca dowiedział się w dniu 26 lipca 2016 r. (tj. z chwilą powzięcia przez niego informacji o toczącym się przed tut. Sądem postępowaniu z wniosku (...) Bank S.A. o stwierdzenie nabycia spadku po Z. S.) i dopiero od tego dnia rozpoczął w stosunku do niego biec termin do złożenia oświadczenia o przyjęciu lub odrzuceniu spadku po Z. S.. Skoro oświadczenie to wnioskodawca złożył w dniu 29 lipca 2016 r., to nie ma wątpliwości, że nie uchybił on terminowi przewidzianemu w art. 1015 kc. W złożonym w niniejszej sprawie wniosku P. S. mylnie przyjął, że termin ten biegł w stosunku do niego od dnia otwarcia spadku (16 listopada 2013 r.), mimo że nie miał on wówczas jeszcze wiedzy o zgonie spadkodawcy. Takie stanowisko nie znajduje uzasadnienia w treści art. 1015 § 1 kc, w którym ustawodawca jednoznacznie wskazał, że termin do złożenia oświadczenia o odrzuceniu/ przyjęciu spadku biegnie indywidualnie dla każdego spadkobiercy i to od dnia, w którym dowiedział się on o tytule swego powołania do spadku.

W konsekwencji bezzasadny był wniosek P. S. o zatwierdzenie uchylenia się przez niego od skutków prawnych niezachowania terminu do złożenia oświadczenia o przyjęciu z dobrodziejstwem inwentarza spadku po Z. S. i jako taki wniosek ten podlegał w myśl powołanych wyżej przepisów oddaleniu.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 520 § 1 kpc.

SSR Lidia Mierzyńska